

REMISSVAR

Ert dnr. Ju2026/01367

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till:
ju.L7@regeringskansliet.se

Utkastet till lagrådsremiss Tillfälligt utökade möjligheter för vissa anhöriginvandrare att ansöka om uppehållstillstånd inifrån Sverige

(Ju2026/01367)

Migrationsverket har följande synpunkter på förslaget.

Lagtext (avsnitt 2)

Den föreslagna bestämmelsen i 5 kap. 18 b § utlänningslagen (2005:716) tar sikte på utlänningar som har haft uppehållstillstånd på grund av anknytning i egenskap av barn till en förälder eller till förälderns make/sambo *efter den 1 oktober 2023*. Som det får förstås omfattas de som har haft uppehållstillstånd som barn på grund av anknytning, och vars uppehållstillstånd har varit giltigt den 2 oktober 2023 eller senare, oavsett när tillståndet beviljades. Det innebär att t.ex. en utlänning som har haft ett uppehållstillstånd med giltighetstid från och med den 2 oktober 2021 till och med den 2 oktober 2023 kan omfattas av möjligheten att beviljas uppehållstillstånd efter inresan enligt bestämmelsen. En person vars uppehållstillstånd upphörde att gälla den 1 oktober 2023 kommer däremot inte att omfattas av förslaget. Om en annan tolkning eller tillämpning är avsedd bör det komma till tydligt uttryck i lagtexten eller i vart fall i förarbetena.

Migrationsverket noterar att förslaget bland annat innehåller ett undantag från kravet i 5 b kap. 15 § första stycket utlänningslagen på uppehållstillstånd före inresan för personer som omfattas av ett lagakraftvunnet utvisningsbeslut. I artikel 7.4 i student- och forskardirektivet¹ anges att en medlemsstat får undantagsvis, i enlighet med sin nationella rätt, godta en ansökan som getts in vid en tidpunkt då den berörda tredjelandsmedborgaren inte innehar ett giltigt

---

¹ Europaparlamentets och Rådets direktiv (EU) 2016/801 om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för forskning, studier, praktik, volontärarbete, deltagande i elevutbytesprogram eller utbildningsprojekt och för au pairarbete (omarbetning).

uppehållstillstånd eller en visering för längre vistelse men *vistas lagligen* på dess territorium. Mot den bakgrunden efterlyser Migrationsverket ett utvecklat resonemang om hur den föreslagna bestämmelsen i 5 b kap. 15 a § utlänningslagen förhåller sig till kravet i student- och forskardirektivet på att utlänningen ska vistas lagligen på territoriet för att en sådan ansökan ska godtas (se s. 14 i utkastet till lagrådsremiss).

Det kan också uppstå frågor om hur den föreslagna regeln i 5 kap. 18 b § utlänningslagen förhåller sig till möjligheten att ansöka om internationellt skydd, bl.a. om den kan medföra en ny prövning enligt reglerna om internationellt skydd för en person som omfattas av ett lagakraftvunnet beslut om utvisning.

De föreslagna ändringarna innebär att en *utvisad* utlänning kan få ett uppehållstillstånd beviljat efter inresa under vissa förutsättningar, och att inhibition kan meddelas för denna grupp under prövningen. Migrationsverket kan inte se att föreslagna regler skiljer på administrativa utvisningsbeslut enligt 8 kap. utlänningslagen och allmän domstols beslut om utvisning enligt 8 a kap. samma lag. Migrationsverket efterfrågar ett klargörande om avsikten är att bestämmelserna även ska omfatta utlänningsbeslut som utvisats på grund av brott. Dessa individer omfattas av det s.k. nådeförfarandet i 12 kap. utlänningslagen och huvudregeln är att det meddelas ett beslut om inhibition av verkställigheten för det fall det föreligger ett verkställighetshinder (12 kap. 16 e § utlänningslagen). Migrationsverket får inte besluta om vare sig uppehållstillstånd eller inhibition av verkställigheten för denna grupp (jfr 5 kap. 20 § och 12 kap. 20 § utlänningslagen).

Det framgår inte av utkastet till lagrådsremiss om avsikten är att även brottsutvisade ska omfattas av de nya reglerna. Så som bestämmelserna nu är utformade kan de dock komma att omfattas. Migrationsverket har inte gjort någon närmare analys av hur förslagen förhåller sig till reglerna i 12 kap. utlänningslagen som gäller för brottsutvisade. Om avsikten är att sådana personer ska omfattas efterfrågar Migrationsverket en närmare analys och redogörelse för hur reglerna förhåller sig till varandra.

En tillfällig möjlighet för vissa anhöriginvandrare att ansöka om uppehållstillstånd inifrån Sverige (avsnitt 4)

Det anges i utkastet till lagrådsremiss att syftet med de föreslagna ändringarna framför allt är att säkerställa att unga vuxna som har kommit till Sverige som en del av en familj ska ges möjlighet att avsluta sina gymnasiestudier och få tid på sig att påbörja ett självständigt liv, t.ex. genom studier vid högskola eller arbete. Det finns emellertid ingen särskild grund för uppehållstillstånd i syfte att studera, eller avsluta, studier vid gymnasium. Det föreslås inte heller någon sådan grund i lagrådsremissen Skärpta villkor för anhöriginvandring. Migrationsverket konstaterar att vissa unga vuxna som är under 21 år och som fortfarande studerar vid gymnasium skulle kunna komma att beviljas uppehållstillstånd enligt den i lagrådsremissen Skärpta villkor för anhöriginvandring föreslagna regleringen i 5 kap. 3 g § första stycket 2 a

utlänningslagen. Ett sådant uppehållstillstånd förutsätter emellertid att det finns en anknytningsperson i Sverige (jfr 5 kap. 3 g § första stycket utlänningslagen). För de unga vuxna vars föräldrar inte längre har uppehållstillstånd eller av andra skäl inte kan vara anknytningspersoner kommer det därmed inte att vara möjligt att bevilja ett uppehållstillstånd i syfte att bedriva eller avsluta studier vid gymnasium.

Migrationsverket vill upplysa om att det kan förekomma att unga vuxna som har meddelats ett beslut om utvisning som har fått laga kraft, och som omfattas av den föreslagna 5 kap. 18 b § utlänningslagen, redan arbetar i Sverige och åberopar den aktuella anställningen i sin ansökan. I de situationer när arbetet har skett utan föreskrivet tillstånd, kan resultatet bli att den unga vuxna inte kan få sin ansökan beviljad. Utkastet till lagrådsremiss innehåller inga förslag till undantag från kravet på arbetstillstånd under handläggningen av en ansökan om uppehålls- och arbetstillstånd. Ett sådant undantag skulle emellertid inte påverka förutsättningarna för uppehålls- och arbetstillstånd, eftersom det inte, med retroaktiv verkan, skulle legalisera det arbete som har utförts innan ansökan lämnades in.

Migrationsverket konstaterar att den föreslagna bestämmelsen i 5 kap. 18 b § utlänningslagen kommer att gälla till och med den 31 december 2027. Det innebär att samma person kan ansöka om uppehållstillstånd efter inresan och få tillstånd en prövning vid flera tillfällen under denna tid. Det kan inte uteslutas att möjligheten att ansöka om uppehållstillstånd kan komma att användas i syfte att försöka fördröja verkställigheten av ett beslut om utvisning från Sverige.

Vidare noterar Migrationsverket att de föreslagna bestämmelserna är allmänt hållna, och att utformningen av bestämmelserna medför att personer vars ansökningar om uppehållstillstånd har avslagits av andra skäl än att de har blivit vuxna och därför inte längre är berättigade tillstånd på grund av anknytning kan komma att omfattas av möjligheten att få en ansökan om uppehållstillstånd prövad efter inresan i landet (jfr. den föreslagna 5 kap. 18 b § utlänningslagen). Konstruktionen kan t.ex. medföra att en person vars ansökan om uppehållstillstånd har avslagits p.g.a. bristande vandel får möjlighet att vid upprepade tillfällen ansöka om uppehållstillstånd efter inresan, trots ett lagakraftvunnet utvisningsbeslut.

Konsekvenser (avsnitt 6)

Även om det finns osäkerhetsfaktorer kopplade till bl.a. antalet ärenden som kan komma att prövas enligt reglerna delar Migrationsverket bedömningen att omfattningen av utökade arbetsuppgifter med anledning av förslaget kan rymmas inom befintliga anslag.

Detta yttrande har beslutats av undertecknad generaldirektör efter föredragning av de rättsliga experterna Jessica Ingelström, Anette Ivarsson, Annika Eriksson och Teodor Hafner. I den slutliga handläggningen har även tf. rättschefen Helene Sjövall och enhetschefen för migrationsrättsenhet 2, Susanna Fonsell, deltagit.

Maria Mindhammar